

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
26 april 2006

Ons kenmerk
AP/AOM/2006/16233

Uw brief van

Onderwerp
toezegging de heer Slob

Tijdens de behandeling van de begroting OCW (1 december 2005) heeft de heer Slob (ChristenUnie) gevraagd om een internationale vergelijking over het aantal contacturen van docenten in het voortgezet onderwijs. Daarnaast heeft hij gevraagd wat de effecten en de financiële implicaties zouden zijn van een eventuele verlaging van het aantal contacturen. Zijn veronderstelling is dat een verlaging van het aantal contacturen de aantrekkelijkheid van het beroep kan vergroten en zo een middel kan zijn om het te verwachten lerarentekort in het voortgezet onderwijs aan te pakken. Hij refereerde daarbij aan cijfers die door de Onderwijsbond CNV eind vorig jaar naar buiten zijn gebracht.

In de visienota "collectieve belangenbehartiging 2006 – 2010" stelt de Onderwijsbond CNV voor om in het voortgezet onderwijs de voltijds lestaak te verlagen naar maximaal 18 klokuren per week. Uitgaande van 40 schoolweken betekent dit op jaarbasis maximaal 720 klokuren. In de CAO VO 2003-2005 was een maximum van 750 contacturen opgenomen. Vanaf de CAO VO 2005-2006 hebben de sociale partners echter geen voorschriften meer opgenomen over het maximum aantal contacturen; de werkgevers hebben de opdracht gekregen om een taakbeleid te voeren en daarbij het maximum aantal lessen per week vast te stellen en de overige taken te omschrijven en in tijd te normeren. In de praktijk wordt door schoolbesturen vaak nog uitgegaan van 750 contacturen.

Wanneer alle scholen het aantal contacturen met één uur per week verlagen, zijn er ruim 2000 extra leraren nodig (in voltijdbanen). Dit zou de scholen € 150 miljoen kosten, een stijging van ongeveer 4 procent.

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling publiceert jaarlijks in "Education at a Glance (EAG)" diverse indicatoren op het gebied van onderwijs. In EAG 2005 staan indicatoren die betrekking hebben op "teaching time" (daadwerkelijke contacturen) en "teachers' working time" (werktijd).

Binnen de OESO-landen is het gemiddelde aantal contacturen voor leraren in de onderbouw van het voortgezet onderwijs 701 uur en in de bovenbouw 661 uur. In Duitsland is het aantal contacturen van een leraar in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs 684 uur en in Vlaanderen 668 uur. Wanneer gekeken wordt naar de formele werktijd dan maken leraren in Duitsland meer uren dan leraren in Nederland. In Duitsland bedraagt de formele werktijd 1708 uur en in Nederland 1659 uur. België kent daarentegen geen formele werktijd zoals Nederland en Duitsland. Daar wordt de "opdracht van leraren" alleen uitgedrukt in uren van effectief lesgeven. De onderwijstijd is geen indicator van de volledige werkbelasting van leerkrachten. Voor de overige werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld contacten met ouders, corrigeerwerk, begeleiding van leerlingen en administratieve verplichtingen, zijn in België geen normen vastgesteld.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Maria J.A. van der Hoeven